

SENDERS DE GRAN RECORREGUT

EL CAMÍ NATURAL DE L'EBRE (GR 99)

7ª Etapa MÓRA D'EBRE - BENIFALLET

23,120 km.

00,000	MÓRA D'EBRE (40 m). Sortim des de la plaça de l'Ajuntament, Plaça de Baix, i es pren el carrer de l'esquerra. Després de passar per dos porxos es va cap a l'esquerra per un passeig al costat del riu. Es passa sota l'arcada del pont de Móra i es continua cap a l'esquerra.
00,980	Camí Vell de Benissanet (20 m). Es deixa la pista que se seguia i es va a la dreta. Entrem al carrer Camí Vell de Benissanet i se'l segueix a l'esquerra. Es passa sota el pont de la carretera N-420.
01,705	Cruïlla de pistes (30 m). Es va per una pista paral·lela a la carretera i es deixen dues pistes a la dreta. Es pren la pista de l'esquerra.
02,190	Barranc del riu Sec (25 m). Es deixa una pista a la dreta que va a una casa i es continua per la que se seguia. Es creua el barranc del riu Sec.
02,755	Bifurcació (35 m). Després d'un revolt i una pujada, s'arriba a aquesta bifurcació. Es va cap a l'esquerra.
03,950	Estació de bombeig d'aigua. S'arriba a una pista que se segueix a la dreta. Es va en direcció a la Capelleta i es passa pel costat d'una estació de bombeig d'aigua.
04,490	Residència rural (25 m). La casa queda a l'esquerra del Camí.
05,700	Benissanet (25 m). S'entra a la població. Plaça de Catalunya. Es pren el carrer de Sant Jordi i es passa per la plaça Espanya. Se surt de Benissanet per la carretera de Miravet.
09,540	Bifurcació (25 m). Es deixa la carretera i es va cap a l'esquerra per un vial en direcció al pas de barca.
10,330	Carretera TV-3023 (20 m) (pal indicador). A l'esquerra es va cap el pas de barca. Se segueix a la dreta.
10,840	Miravet (45 m) (pal indicador). S'arriba a la plaça de l'Arenal. Pel costat del riu, es va cap a l'esquerra i es pren el carrer del Riu, i després el carrer del Forn. S'arriba a la plaça de l'Església on, a l'esquerra, hi ha el mirador de la <i>Sanaqueta</i> sobre l'Ebre. Impressionant el castell medieval de Miravet. El Camí Natural surt en direcció sud-oest, per un carrer empedrat que comença un pronunciat descens.
11,650	Garrofer de l'Onso (25 m). S'arriba a una cruïlla presidida per un vell garrofer, el <i>Garrofer de l'Onso</i> , des d'on una sendera, a la dreta, puja fins al castell.
11,950	Bifurcació (20 m). Es deixa un camí a l'esquerra i es continua per la pista asfaltada.
13,830	Casa (25 m). Es deixa una pista a la dreta i es continua per la que se seguia. Es passa la porta d'una finca per una tanca metàl·lica (és camí públic) i es continua entre camps de conreu.
15,605	Collet (70 m). En arribar a uns camps de conreu, nova cruïlla de pistes; es pren la pista de la dreta.
16,905	Pas de Barrufemes (20 m) (pal indicador). Al final dels camps s'acaba la pista i es continua per un camí amb el riu a l'esquerra. Tram amb boniques vistes sobre el riu i les roques de la part dreta.
18,275	Final del Pas de Barrufemes. Al final del pas es continua per una pista amb camps de conreu al costat.
19,595	Barranc de Llígem (20 m). Es creua el barranc i es continua per la pista que se seguia.
22,050	Pont del Llaguter (35 m). S'arriba a una pista asfaltada. Una derivació del GR 99, per la dreta, puja a la carretera C-12, punt de confluència amb el GR 7, i va a l'esquerra per passar el pont del Llaguter.
23,120	BENIFALLET (35 m) (pal indicador). Entrada a la població de Benifallet, que s'estén a les dues ribes de l'Ebre, si bé el nucli urbà està situat a la riba esquerra. Final de la 7ª etapa, Camí Natural de l'Ebre.

Dificultat: *

Desnivells acumulats aproximats: (+ 220 m) (- 230 m).

Descripció de l'itinerari

Després de sortir de Móra d'Ebre pel vial que passa sota l'arcada del pont, fent un gir a la dreta, es pren el camí de les Sènies, que salva per sota el pont de la N-240. Es progressa en direcció sud i, després de travessar el barranc del riu Sec, entre masies i sínies a banda i banda, es fan dos girs que permeten arribar a *Benissanet*, municipi de la Ribera d'Ebre situat en un pla, a la dreta del riu. L'afiliació del topònim Benissanet és aràbiga; sembla ser que l'origen del poble va ser una alqueria musulmana, situada sobre unes ruïnes romanes.

Se surt de Benissanet en direcció *Miravet* per la T-324. Abans d'arribar a aquesta població s'arriba al *Raval dels Canterers*. En ell, després d'un lleuger revolt de la travessia urbana, es pren el carrer de l'esquerra, que surt als camps i permet arribar a la vora del riu, a la plaça de l'Arenal, sota el casc antic de Miravet. A Miravet hi ha un dels últims pas de Barca, transbordador fluvial amb llauts que creua el riu sense motor, ja que aprofita l'impuls del corrent de l'aigua. Les cases del nucli antic s'enfilen des del riu per la paret rocosa de la muntanya, a recer de l'impressionant castell; des de la plaça de l'Arenal, pujant per estrets carrers, es pot veure l'última drassana fluvial a l'Ebre català, l'antic embarcador, el molí medieval, els porxos, l'antiga aljama morisca-jueva, el carrer de la juderia, les muralles de tancament i la talaia, l'església Vella i, al seu davant, el *mirador de la Sanaqueta*, amb una panoràmica del riu impressionant. El castell de Miravet està considerat un dels millors exemples d'arquitectura militar del Temple d'Occident. Per sortir de Miravet cal pujar, des de l'esplanada de la ribera, pel carrer del Forn fins a la placeta de l'església. El Camí Natural surt en direcció sud-oest, per un

carrer empedrat que comença un pronunciat descens. Després de baixar la *Costera de Riago* i d'uns metres en pla, s'arriba a una cruïlla presidida per un vell garrofer, el *Garrofer de l'Onso*, des d'on una sendera, a la dreta, puja fins al castell.

Més endavant, el camí es converteix en pista i puja a una cruïlla. Amb bones vistes sobre el riu, es baixa i s'arriba a la porta d'una finca, sempre oberta, ja que és camí públic. Dins de la finca, el camí de Miravet a Benifallet és un vial de l'explotació. Només un petit tram d'uns 400 metres s'ha de recórrer per un sender recuperat a la muntanya, ascendint a un coll per baixar a la vora de l'Ebre. Al final, on el riu s'estreny contra la vessant rocosa, la pista es torna camí per superar el *Pas de Barrufemes o Roca Folletera*. En aquest mur, que cau vertical sobre l'Ebre, el camí s'obre pas ajustant-se a la seva vora. Àlbers, salzes i canyes acompanyen el sender fins que aquest mor sobre la pista d'entrada a les hortes de Benifallet. S'avança entre camps de tarongers, recorrent aquesta estreta franja de terreny que l'Ebre permet en el seu encaixament. El GR 99 passa pel barranc de *Les Murtes* i converteix el seu paviment en asfalt. Després d'un encreuament amb una bona vista panoràmica de Benifallet, el Camí guanya el voral de la carretera C-12, al costat del pont del *Llaguter*. Es creua el pont i, avançant cap al sud, s'accedeix finalment al nucli urbà de Benifallet, final de l'etapa d'avui.

El municipi se situa al límit nord de la comarca del Baix Ebre, i s'estén a les dues ribes de l'Ebre. El nucli antic de la població comprèn els carrers de la part alta, estrets, tortuosos i costeruts, que estaven al costat d'un castell, ara desaparegut, i que conserven molts elements característics del seu passat morisc. L'església parroquial està dedicada a la Mare de Déu de l'Assumpció, d'estil neoclàssic. Al municipi, cal destacar les denominades coves de Benifallet (la *cova Meravelles* i la *cova del Dos*), el jaciment arqueològic del *Castellot de la Rocaraja* i la vall de Cardó, amb balneari, fonts, un convent i diverses ermites.

